

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К.Д.УШИНСЬКОГО»

Кафедра української філології та методики навчання фахових дисциплін

Методичні рекомендації

до проведення практичних занять з дисципліни «Методика викладання української та зарубіжної літератур» для студентів 4 курсу спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова та література)

Одеса -2024

Хижняк І. А. Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни «Методика викладання української та зарубіжної літератур» для студентів 4 курсу спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова та література). Історико-філологічний факультет, 2024. 72с.

Рецензенти:

Буднік А. О. к.пед.н., доцент кафедри слов'янського мовознавства Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Оренчак О. О., к.філол.н., доцент кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних мов Міжнародного гуманітарного факультету

Рекомендовано до друку Вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» протокол № 15 від 25 квітня 2024 року

ЗМІСТ

Вступ	4
Структура курсу	8
Практичне заняття №1	11
Практичне заняття №2	12
Практичне заняття №3	13
Практичне заняття №4	14
Практичне заняття №5	16
Практичне заняття №6	18
Практичне заняття №7	20
Практичне заняття №8	21
Практичне заняття №9	23
Практичне заняття №10	25
Практичне заняття №11	26
Практичне заняття №12	29
Практичне заняття №13	31
Практичне заняття №14	32
Практичне заняття №15	34
Практичне заняття №16	38
Практичне заняття №17	40
Практичне заняття №18	41
Практичне заняття №19-20	46
Практичне заняття №21	51
Практичне заняття №22	54
Практичне заняття №23	56
Практичне заняття №24	58
Рекомендована література	60
Питання до екзамену	63

ВСТУП

Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни «Методика викладання української та зарубіжної літератур» розроблено у відповідності до затверджено програми дисципліни та згідно структурно-логічної схеми, передбаченої освітньо-професійної програми бакалавра зі спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова та література).

Навчальна дисципліна покликана сформувати у студенті здатності:

- здатність працювати в команді;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здійснювати бібліографічний пошук, працювати з текстом;
- здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, творчо працювати над поглибленням та вдосконаленням набутих знань;
- здатність формувати в учнів предметні компетентності;
- здатність застосовувати у власній практичній діяльності сучасні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури на підставі передового українського й міжнародного досвіду, оперувати та відбирати раціональні й ефективні методи і засоби навчання;
- здатність до проєктування педагогічної діяльності володіння технологією сучасного уроку мови та літератури;
- здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з предметів (українська мова та література, зарубіжна література), аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою корекції й оптимізації навчально-виховного процесу;
- здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови й літератури в загальноосвітніх навчальних закладах, практиці навчання української мови та літератури;

- здатність створювати власний досвід викладання;
- здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду (вітчизняного, закордонного) у галузі викладання української мови та літератури, зарубіжної літератури з метою професійної саморегуляції й свідомого вибору шляхів вирішення проблем у навчальному процесі.

Практичні заняття покликані розвинути саме практичні навички застосування набутих на лекційних заняттях та у процесі самостійної роботи студентів теоретичних знань.

Згідно затверджено програми, на практичні заняття з дисципліни відведено 48 годин.

Форми проведення практичних занять:

- семінар;
- круглий стіл;
- тренінг;
- практичне заняття.

Семінар – це форма навчання або обговорення, яка передбачає самостійне вивчення студентами за завданням педагога окремих питань і тем лекційного курсу, активну участь учасників у практичних або теоретичних діях під керівництвом ведучого або експерта. Головна мета семінару полягає в поглибленні знань, розвитку навичок і вмінь, а також сприянні обміну ідеями і досвідом між учасниками [Ситченко, 89].

Круглий стіл - це форма дискусії або обговорення, де учасники сидять за круглим столом (або в іншій відповідній конфігурації) і взаємодіють на рівних правах. Ця форма спілкування використовується для обговорення питань, розв'язання проблем або обміну думками з метою досягнення консенсусу, обґрунтування позицій, обміну ідеями та підготовки рішень.

Основна ідея полягає у тому, щоб усі учасники мали можливість ділитися своїми точками зору, дослухатися до думок інших та спільно

шукати компроміси або вирішення. Круглий стіл може бути використаний у різних контекстах, включаючи політичні дебати, академічні дискусії, бізнес-зустрічі, громадські консультації та інші сфери.

Ця форма обговорення сприяє зміцненню взаєморозуміння між учасниками, сприяє виявленню різних підходів до проблеми, стимулює критичне мислення та сприяє розвитку аналітичних навичок.

Тренінг - це систематичний навчальний процес, спрямований на розвиток конкретних навичок, знань і компетенцій у певній області. Головна мета тренінгу полягає в практичному навчанні і набутті практичних навичок, які можуть бути відразу застосовані в роботі, особистому розвитку або інших ситуаціях.

Учасники тренінгів активно залучаються до практичних завдань, інтерактивних вправ, дискусій та рольових ігор, що дозволяє їм на практиці закріпити отримані знання і навички. Важливою складовою тренінгу є зворотний зв'язок, який допомагає учасникам розуміти свої сильні сторони та області для поліпшення.

Практичне заняття - це активна навчальна діяльність, під час якої студенти або учні мають можливість застосовувати теоретичні знання, отримані на лекціях чи вивчені на практиці. Практичні заняття спрямовані на формування практичних навичок, вмінь та компетенцій у конкретній області знань.

Під час практичних занять студенти можуть виконувати різні завдання, вирішувати практичні проблеми, розробляти проєкти, виконувати експерименти, аналізувати дані тощо.

Основна ідея практичних занять полягає у тому, щоб забезпечити студентам можливість застосовувати свої знання на практиці, набувати досвід роботи у конкретній області, розвивати критичне мислення та аналітичні навички, вирішувати реальні проблеми.

Практичні заняття є важливою складовою процесу навчання, оскільки вони допомагають зблизити теоретичні знання з реальними ситуаціями, з якими студенти можуть зіштовхнутися в майбутній практичній діяльності.

Лонгрід - термін «лонгрід» походить від англійського словосполучення «long read» і використовується для позначення довгої, докладної та глибокою статті або тексту в інтернеті. Основна ідея лонгріда полягає в тому, щоб надати читачам розгорнуту інформацію, аналіз та контекст на певну тему, зазвичай більшу, ніж стандартні статті або новини. Існує декілька видів лонгріду: репортаж, реконструктор, people stories.

SWOT-аналіз - це стратегічний інструмент управління, який використовується для оцінки внутрішніх і зовнішніх факторів, що впливають на організацію, продукт або проект.

Постер - це графічне зображення або плакат, яке зазвичай використовується для комунікації повідомлень, інформації або реклами.

Лепбук (колаж) - це мистецький або творчий метод, у якому різні зображення, фотографії, тексти або інші матеріали об'єднуються разом, щоб створити нову композицію або образ. Це може бути зображенням, яке складається з декількох елементів, які можуть бути зібрані з різних джерел, таких як журнали, фотографії, газети, малюнки та інше.

Інфографіка - це графічне зображення інформації або даних, яке спрощує їхнє розуміння та сприяє швидкому сприйняттю. Вона може бути виготовлена у вигляді діаграм, графіків, карт, таблиць, ілюстрацій або комбінації різних елементів.

Основна мета інфографіки - це передача складної інформації в доступній і зрозумілій формі, що дозволяє отримати відповіді на питання швидко та ефективно

СТРУКТУРА КУРСУ

Згідно затверджених навчальної та робочої програми кредитного модуля, структура практичних занять передбачає 48 навчальних годин, тобто 24 практичних заняття.

З дисципліни «Методика викладання української та зарубіжної літератур» передбачається виконання студентами індивідуальних навчально-дослідних завдань (ІНДЗ).

Вид і форма семестрового контролю – екзамен, на який відводиться 20 балів. Для допуску до екзамену студент має набрати не менше, ніж 40 балів. Накопичені здобувачем бали під час вивчення навчальної дисципліни не анулюються, а сумуються. Оцінка за екзамен не може бути меншою за кількість накопичених ним балів.

Відповіді на практичних заняттях: ваговий бал – 2 бали за роботу на одному практичному занятті. Максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях дорівнює: 24 практичних X 2 бали = 48 балів.

0 балів	Здобувач виявляє повне незнання чи нерозуміння матеріалу, не виконує жодного практичного завдання.
1 бали	Знання здобувача є достатньо повними, він самостійно застосовує відповідний навчальний матеріал, виконуючи практичні завдання; аналізує, робить висновки. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але припускається неточностей. Здобувач самостійно використовує необхідні інформаційно-методичні матеріали виконуючи практичні завдання. Виконані завдання у цілому відповідають вимогам, хоча мають незначні огріхи. Здобувач доповнює або виправляє відповіді сокурсників.
2 бали	Здобувач володіє міцними знаннями, оперує ними при виконанні практичних завдань. Самостійно використовує

	необхідні інформаційно-методичні матеріали виконуючи практичні завдання. Не припускається помилок при їхньому виконанні. Здобувач виступає експертом практичних завдань, що виконали однокурсники.
--	--

Проходження курсів на платформах EdEra, Prometheus. Студенти проходять курси на зазначених платформах, отримують сертифікати, і надсилають їх викладачеві до зазначеного терміну. Загальна кількість курсів має бути не менше 3.

Карта розподілу балів за результатами поточної роботи здобувачів вищої освіти у VII-VIII семестрах (денна форма) з навчальної дисципліни «Методика викладання української та зарубіжної літератур»

Назва заходу поточного контролю	Термін виконання	Форма контролю	Максимальна кількість балів
1. Підготовленість та активна участь у практичних заняттях			
1. Активна участь у роботі практичних заняттях	Протягом семестру	Поточний контроль	24x2=48*
2. Виконання завдань самостійної роботи	Протягом семестру	Поточний контроль	22x1=22*
3. Виконання індивідуального навчально-дослідного завдання	Протягом семестру	Виголошення доповіді з мультимедійною презентацією перед аудиторією на практичних заняттях	10*
2. Вибіркові завдання			
4. Розробка тематичних тестових завдань	Протягом семестру	Перевірка правильності виконання під час аудиторних занять	10

5.Виконання презентації за темами дисципліни	Протягом семестру	Перевірка правильності виконання під час аудиторних занять	5
6.Підготовка наукової статті за темами дисципліни	Протягом семестру	Обговорення підготовлених матеріалів, подача до друку	10
7.Проходження курсів на платформах EdEra, Prometheus	Протягом семестру	Отримання сертифікату	10**
8.Розробка кросворду за темою навчальної дисципліни	Протягом семестру	Перевірка правильності виконання під час аудиторних занять	5
Усього балів у семестрі			80
Екзамен	Згідно з графіком	Підсумковий контроль	20
Усього			100

*Зазначено максимальну кількість балів. Кількість балів залежить від правильності, повноти виконання заходу поточного контролю.

**Зазначено кількість балів за один сертифікат.

Практичне заняття №1

Тема: Міжпредметні зв'язки на уроках літератури

Форма заняття: *практичне заняття*

Мета: *оволодіти методами та прийомами впровадження міжпредметних зв'язків на уроках літератури, розуміти їхню важливість для розвитку учнів та збагаченні навчального процесу.*

План заняття:

1. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком

1. Прийоми здійснення міжпредметних зв'язків.
2. Твори споріднених галузей мистецтва на уроках літератури.
3. Особливості компаративного вивчення шкільного курсу літератури.
4. Теоретико-методичні засади порівняльного вивчення шкільного курсу літератури.

2. Виконання практичних завдань

1. Створити комікси до художнього твору (твір та клас за вибором студента).

Студенти створюють комікси до будь-якого художнього твору і презентують їх на занятті. Регламент презентації 1-2 хвилини. Після презентації відбудеться обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

2. Створити відео у форматі ТікТок

Студенти створюють відео у форматі ТікТок, у якому мають порівняти два твори відповідно до шкільної програми з української та зарубіжної літератур (клас і твори за вибором студента). Регламент презентації 2-3 хвилини. Після презентації відбудеться обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

Завдання до підготовки до наступного практичного заняття:

1. Скласти хрию (послідовність навчальних ситуацій) уроку літератури, використовуючи один зі шляхів аналізу (Панас Мирний «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»).

2. Скласти 7 тестових запитань різних видів про принципи та шляхи аналізу художнього твору в школі.

Практичне заняття №2

Тема: Принципи та шляхи аналізу художнього твору

Форма заняття: *практичне заняття*

Мета: *ознайомити учасників з основними принципами та методиками аналізу художніх творів, розвинути їх аналітичні та інтерпретаційні навички.*

План заняття:

1. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком

1. Розкрийте принципи аналізу художнього твору.
2. Аналітико-синтетична робота над текстом.
3. Охарактеризуйте цілісний шлях аналізу художнього твору.
4. Охарактеризуйте композиційний шлях аналізу художнього твору.

2. Виконання практичних завдань.

1. Презентація хриї уроку вивчення роману Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» з використанням одного зі шляхів аналізу.

Регламент презентації до 5 хвилин. Після презентації відбувається її обговорення з групою. Регламент обговорення 2-3 хвилини.

2. Скласти 7 тестових запитань різних видів про принципи та шляхи аналізу художнього твору в школі.

Студенти демонструють створені ними тестові запитання. Регламент презентації 1-2 хвилини. Після представлення тестових завдань відбувається обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

Завдання до підготовки до наступного практичного заняття:

1. Зробити SWOT-аналіз одного зі шляхів аналізу художнього твору в школі.

Студенти проаналізувавши сильні і слабкі сторони одного зі шляхів аналізу художнього твору в школі (на вибір), мають підготувати SWOT-аналіз у вигляді одного кадру презентації та продемонструвати її одногрупникам. Регламент презентації до 5 хвилин.

Практичне заняття №3

Тема: Принципи та шляхи аналізу художнього твору

Форма заняття: *практичне заняття*

Мета: *оволодіти методами аналізу структури, композиції, мовних засобів, символів, тематики та інших аспектів літературних творів.*

План заняття:

1. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком

1. Охарактеризуйте пообразний шлях аналізу художнього твору.
2. Охарактеризуйте проблемно-тематичний (ідейно-тематичний) шлях аналізу художнього твору.
3. Охарактеризуйте структурно-стильовий аналіз художнього твору.
4. Історико-генетичний та історико-функціональний підхід до вивчення твору.

2. Виконання практичних завдань.

1. Презентація SWOT-аналізу одного зі шляхів аналізу художнього твору в школі

Регламент презентації до 5 хвилин. Після презентації відбувається її обговорення з групою. Регламент обговорення 2-3 хвилини.

2. Запропонувати послідовність уроків вивчення художнього твору за кожним з розглянутих шляхів аналізу (клас та твір відповідно до програми НУШ за вибором студента).

Студенти розробляють тематику уроків вивчення певного художнього твору до кожного зі шляхів аналізу. Результати представити у

вигляді таблиці. Регламент представлення 1-2хвилини. Після представлення відбувається

Завдання до підготовки до наступного практичного заняття:

1. Розробити конспект нетрадиційного уроку вивчення образної структури твору (обрати будь-який твір за будь-якою модельною програмою для 5-9 класів Нової української школи <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoyi-ukrayinskoyi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku>).

2. Об'єднайтеся в групи. Складіть лепбук чи колаж «Художні образи, прочитаного твору. Утілення їх у різних видах мистецтва»

Практичне заняття №4

Тема: Методичні форми і прийоми роботи над образом-персонажем

Форма заняття: *практичне заняття*

Мета: *опанувати різні методики аналізу та інтерпретації образів-персонажів, розібратися у важливості психологічних та внутрішніх аспектів створення образів-персонажів, а також засвоїти різні підходи до їх вивчення.*

План заняття:

1. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком

1. Образ-персонаж як сплав індивідуального, типового, національного, загальнолюдського.
2. Особливості вивчення образу-персонажу.
3. Методика роботи над портретом героя.
4. Основні вимоги до аналізу образу-персонажа.

2. Виконання практичних завдань

1. Розгляд заздалегідь написаного конспекту нетрадиційного уроку

вивчення образної структури твору

Студенти презентують конспекти уроку, акцентуючи увагу на основних методах та прийомах, завданнях, використаних на уроці.

2. Презентація створених студентами лепбуків чи колажів «Художні образи, прочитаного твору. Утілення їх у різних видах мистецтва».

Представник кожної групи презентує лепбук/колаж своїм одногрупникам, коментуючи зображене. Після презентації відбувається обговорення. Регламент обговорення 2-3 хвилини.

Завдання до підготовки до наступного практичного заняття:

1. Розробити конспект уроку вивчення мови художнього твору (клас і тема за вибором студента).
2. Розробіть хмару слів щодо теми практичного заняття.
3. Скласти лонгрід (стаття з інтерактивними елементами: зображеннями, відео, цитатами, інфографікою тощо) про мову художнього твору (клас і твір студенти обирають самостійно, орієнтуючись на програму НУШ).

Алгоритм створення лонгріду

1. Виберіть тему для вашої статті, яка підходить для використання інтерактивних елементів.
2. Сформулюйте мету вашої статті: чого ви хочете досягти за допомогою інтерактивності.
3. Зберіть всю необхідну інформацію, дані, текст та мультимедійні ресурси, які ви плануєте включити в статтю.
4. Виберіть інтерактивні інструменти або платформу для створення вашої статті. Деякі популярні інструменти включають у себе системи управління контентом (CMS) з інтегрованими інтерактивними функціями, такі як WordPress, Wix, або використовуйте спеціалізовані інструменти для створення інтерактивного контенту, наприклад, ThingLink для відео чи інтерактивних зображень.

5. Розробіть інтерактивний контент, який ви плануєте включити в статтю. Наприклад, створюйте відеоролики, інтерактивні графіки, анімацію, кнопки та гіперпосилання.

6. Додайте інтерактивні елементи до відповідних місць у вашій статті.

7. Перевірте всі інтерактивні елементи, щоб переконатися, що вони працюють належним чином.

8. Оформлення та остаточне редагування: відформатуйте текст і інтерактивні елементи; перевірте правопис та граматику, а також розмір і стиль шрифтів.

Практичне заняття №5

Тема: Вивчення мови художнього твору

Форма заняття: *практичне заняття.*

Мета: *засвоїти методи аналізу та інтерпретації структури та мовних прийомів творів різних жанрів.*

План заняття:

1. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком

1. Особливості вивчення мови художнього твору у різних класах.
2. Рівні вивчення мови художнього твору.
3. Стилiстичний експеримент, його різновиди.
4. Методичні проблеми вивчення стилю письменника.

2. Виконання практичних завдань

1. Презентація заздалегідь написаного уроку вивчення мови художнього твору (клас і тема за вибором студента).

Студенти презентують конспекти уроку, акцентуючи увагу на основних методах та прийомах, завданнях, використаних на уроці.

2. Презентація розроблених студентами хмар слів на тему практичного заняття.

Студенти презентують свої хмари слів. Після презентації відбувається обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

3. Презентація лонгріду про мову художнього твору.

Студенти мали заздалегідь ознайомитися з лонгрідами своїх одногрупників. Під час заняття відбувається презентація робіт з подальшим їх обговоренням. Регламент презентації 2 хвилини. Регламент обговорення 2-3 хвилини.

Завдання до підготовки до наступного практичного заняття:

1. Написати конспект уроку-аналізу (обрати шлях аналізу самостійно) епічного твору на уроках літератури в середніх класах (твір обрати самостійно відповідно до програми НУШ), спираючись на свій варіант тематичного планування (письмово).

2. Створи рекламу твору (твір студенти обирають самостійно відповідно до програми): онлайн колаж або постер.

Алгоритм створення постеру

1. Визначте, для чого вам потрібен постер, і яку повідомлення ви хочете передати.

2. Зберіть всю необхідну інформацію для вашого постера, включаючи тексти, графіку, фотографії, діаграми та ілюстрації.

3. Визначення структури та дизайну: розгляньте структуру вашого постера; визначте заголовок, підзаголовки, текстовий блок, графічні елементи та інші компоненти; виберіть кольорову палітру та шрифти, які відповідають вашій темі та аудиторії. Дизайн має бути зрозумілим і привабливим.

4. Розмістіть вашу інформацію на постері відповідно до плану. Використовуйте чітку і логічну структуру. Зверніть увагу на важливість візуального інформаційного розташування та легкість читання. Важливі елементи повинні бути виділені.

5. Додавання графіки і візуальних елементів: вставляйте графіку, фотографії, діаграми та ілюстрації, які підкреслюють ваше повідомлення та роблять постер більш привабливим. Забезпечте гармонійний дизайн, уникайте перевантаження зайвими візуальними елементами.

6. Перегляньте ваш постер та переконайтеся, що всі тексти, графіка та інші елементи розміщені правильно та збалансовано. виправте будь-які орфографічні, граматичні або стилістичні помилки.

7. Збережіть ваш постер у високоякісному форматі, який підходить для друку або використання в мережі. Якщо вам потрібно друкований постер, оберіть відповідні параметри друку (розмір, тип паперу тощо).

Практичне заняття №6

Тема: Вивчення епічних творів

Форма заняття: *семінар*

Мета: *ознайомити з різними підходами та методиками аналізу епічних творів, а також сформувати навички критичного мислення та аналізу.*

План заняття:

1. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком

1. Особливості сприймання епічного твору учнями середніх та старших класів.
2. Види читання, шляхи аналізу та інтерпретації епічного твору у школі.
3. Педагогічна техніка на уроках вивчення епічних творів у школі.
4. Формування теоретико-літературних понять під час вивчення епічного твору в середніх та старших класах.

2. Виконання практичних завдань

1. Написати конспект уроку-аналізу (обрати шлях аналізу самотійно) епічного твору на уроках літератури в середніх класах (твір обрати самотійно відповідно до програми НУШ), спираючись на свій варіант

тематичного планування (письмово).

Студенти презентують конспекти уроку-аналізу епічного твору, акцентуючи увагу на основних методах та прийомах, завданнях, використаних на уроці. Регламент презентації 2 хвилини. Після презентації відбувається обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

2. Презентація реклами твору (твір студенти обирають самостійно відповідно до програми): онлайн колаж або постер.

Студенти презентують свої постери/колажі одногрупникам. Після презентації відбувається обговорення. Регламент презентації 2 хвилини. Регламент обговорення 2-3 хвилини.

Завдання до підготовки до наступного практичного заняття:

1. Створити рекламу твору – онлайн колаж або малюнок (див. Перелік творів для аналізу).
2. Дібрати світлини до запропонованих художніх творів (див. перелік творів для аналізу).
3. Дібрати музику, твори мистецтва до запропонованих художніх творів (див. Перелік творів для аналізу).

Перелік творів для аналізу

1. Шевчук В. «Чотири сестри»
2. Морозенко М. «Вірність Хатіко»
3. Арєнєв В. «Сапієнси»
4. Кокотюха А. «Гімназист і Чорна рука»
5. Пагутяк Г. «Королівство»
6. Марко Вовчок «Маруся»
7. Коцюбинський М. «На камені»
8. Вайльд О. «Хлопчик-зірка»
9. Бредбері Р. «451 градус за Фаренгейтом»
10. Антуан де Сент-Екзюпері «Маленький принц»

Практичне заняття №7

Тема: Вивчення епічних творів

Форма заняття: тренінг

Мета: розвинути в учасників навички аналізу, критичного мислення та способів інтерпретації епічних творів.

План заняття:

1. Проведення тренінгу

Для виконання завдань тренінгу студенти мають об'єднатися у групи, виконати низку завдань. Результатом роботи має стати конспект уроку вивчення епічного твору

1. Представлення та розгляд різних видів епічних творів.
2. Практичний аналіз конкретного епічного твору в групах.
3. Презентація результатів аналізу епічного твору. Обговорення.

2. Виконання ситуативних завдань

Перший етап. Студенти розподіляються на групи, кожна група обирає собі епічний твір. Регламент виконання завдання 1-2 хвилини.

Другий етап. Студенти виконують ситуативні завдання, результатом виконання яких має стати створення конспекту уроку вивчення епічного твору в школі.

Завдання 1. Створіть рекламу твору – онлайн колаж чи малюнок.

Студенти мали підготувати колаж або малюнок щодо реклами обраного художнього тексту. Регламент презентації 1-2 хвилини.

Завдання 2. Оберіть одного з героїв обраного твору і проаналізуйте його.

Студенти мають скласти план аналізу твору, дібрати цитати, що характеризують героя, ілюстративний матеріал (відео- аудіоматеріали) і презентувати результати своєї роботи одногрупникам. Регламент презентації 2-3 хвилини. Після представлення робіт відбувається обговорення. Регламент обговорення 2-3 хвилини.

Завдання 3. Розробіть ігрові завдання, які сприятимуть активному вивченню обраного художнього тексту.

Студенти розробляють 2-3 ігрових завдання, які можна застосувати під час вивчення обраного ними художнього тексту, враховуючи вікові особливості учнів, і представляють їх своїм одногрупникам. Регламент представлення 3 хвилини.

Завдання 4. Створіть інфографіку щодо структури обраного твору, включаючи вступ, конфлікт, сюжет тощо.

Студенти представляють зроблену ними інфографіку. Регламент представлення 1-2 хвилини.

Третій етап. Студенти мають розробити план уроку вивчення епічного твору, використовуючи розроблені під час тренінгу завдання.

Студенти компонують розроблені під час тренінгу вправи, ілюстративний матеріал, завдання, складають план уроку вивчення епічного твору, і представляють свої розробки. Регламент представлення 3 хвилини. Після представлення відбувається обговорення запропонованих планів. Регламент обговорення 3 хвилини.

Завдання до підготовки до наступного практичного заняття:

1.Скласти тестові завдання до аналізу вірша «Мені тринадцятий минало» Т. Шевченка та вірша Л. Костенко «Доля».

2. Дібрати поетичні приклади до віршованих розмірів, скориставшись творами програми НУШ з літератури. Оформити результати своєї роботи у вигляді інтерактивної дошки чи інтерактивного слайду презентації.

3.Розробити плакат (постер, колаж) на тему: «Засоби версифікації».

4.Запропонувати свій алгоритм аналізу поетичного твору в школі.

Практичне заняття №8

Тема: Вивчення ліричних творів

Форма заняття: семінар

Мета: *засвоїти методи аналізу та інтерпретації ліричних текстів, розібратися у важливості мовних засобів для створення виразності та образності у поетичних творах..*

План заняття:

1. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком

1. Особливості сприйняття поезії учнями середніх класів.
2. Варіанти послідовності аналізу поетичних творів на уроках літератури в школі.
3. Методика роботи над поетичним твором Є. Пасічника та В. Г. Маранцмана (порівняти).

2. Виконання практичних завдань

1. Скласти тестові завдання до аналізу вірша «Мені тринадцятий минало» Т. Шевченка або вірша Л. Костенко «Доля».

Студенти представляють розроблені ними тестові завдання щодо аналізу одного із запропонованих віршів. Тестових завдань має бути не менше 10. Оформлені як інтерактивні вправи (додаток обирається студентом самостійно, відповідно до власних уподобань). Регламент представлення завдання 1-2 хвилини.

2. Дібрати поетичні приклади до віршованих розмірів, скориставшись творами програми НУШ з літератури. Оформлюють результати своєї роботи у вигляді інтерактивної дошки чи інтерактивного слайду презентації.

Студенти презентують дібрані ними уривки з поетичних творів, ілюструють їх графічним зображенням віршованого розміру. Оформлюють результати своєї роботи у вигляді слайду для інтерактивної дошки або інтерактивного слайду презентації. Регламент представлення завдання 2-3 хвилини.

3. Розробити плакат (постер, колаж) на тему: «Засоби версифікації».

Студенти представляють розроблені ними плакати (постери, колажі) на запропоновану викладачем тему. Регламент представлення 1-2 хвилини. Після представлення планується обговорення результатів роботи. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

4. Запропонувати свій алгоритм аналізу поетичного твору в школі.

Студенти представляють свій варіант алгоритму аналізу поетичного твору, аргументують запропоновану ними послідовність. Регламент презентації алгоритму 1-2 хвилини. Після представлення алгоритму планується обговорення. Регламент обговорення 2 хвилини.

Завдання до підготовки до наступного практичного заняття:

1. Дібрати світлини до запропонованих поетичних творів (див. Перелік творів для аналізу).

2. Дібрати музику, твори мистецтва до запропонованих поетичних творів (див. Перелік творів для аналізу).

Перелік творів для аналізу

1. Т. Шевченко «Садок вишневий коло хати»
2. М. Рильський «Осінь-маляр із палітрою пишною...»
3. І. Жиленко «Жар-птиця»
4. О. Олесь «З журбою радість обнялась»
5. О. Бик «Вона носить його сорочку...»
6. Рабіндранат Тагор «Хай навстіж двері...»
7. Лі Бо «На самоті сиджу у горах Цзінтяншань»
8. Генріх Гейне «Аж серце стисне, як згадаю...»
9. Емілі Елізабет Дікінсон «Я вчора загубила світ»
10. Дж. Байрон «Хотів би жити знов у горах...»

Практичне заняття №9

Тема: Вивчення ліричних творів

Форма заняття: тренінг

Мета: розвинути в учасників навички аналізу, критичного мислення та вміння інтерпретувати ліричні твори.

План заняття:

1. Проведення тренінгу

Для виконання завдань тренінгу студенти мають розділитися на групи, виконати низку завдань. Результатом роботи має стати конспект уроку вивчення ліричного твору.

1. Представлення та розгляд різних типів ліричних творів, що вивчаються в школі.
2. Практичний аналіз конкретного ліричного вірша в групах.
3. Презентація результатів аналізу вірша.
4. Підбиття підсумків та обговорення результатів.

2. Виконання ситуативних завдань

Перший етап. Студенти розподіляються на групи, кожна група обирає собі ліричний твір. Регламент виконання завдання 1-2 хвилини.

Другий етап. Студенти виконують ситуативні завдання, результатом виконання яких має стати створення конспекту уроку вивчення ліричного твору в школі.

Завдання 1. Запропонуйте низку завдань, які допоможуть учням краще розуміти авторський підтекст і контекст твору.

Студенти представляють розроблені ними завдання. Регламент представлення 2 хвилини.

Завдання 2. Розробіть завдання для вивчення мовних особливостей вірша.

Студенти представляють розроблені ними завдання. Регламент представлення 2 хвилини.

Завдання 3. Доберіть приклади (або створіть власні) художньої інтерпретації обраного поетичного твору. Розробіть низку завдань щодо порівняння різних художніх інтерпретацій поезії.

Студенти представляють дібрані приклади та розроблені завдання. Регламент представлення 3 хвилини.

Завдання 4. Розробіть постер до поетичного твору.

Студенти представляють розроблені ними постери до поетичного твору. Регламент презентації 1-2 хвилини.

Третій етап. Студенти мають розробити план уроку вивчення ліричного твору, використовуючи розроблені під час тренінгу завдання.

Студенти компонують розроблені під час тренінгу вправи, ілюстративний матеріал, завдання, складають план уроку вивчення ліричного твору, і представляють свої розробки. Регламент представлення 3 хвилини. Після представлення відбувається обговорення запропонованих планів. Регламент обговорення 3 хвилини.

Завдання до підготовки до наступного практичного заняття:

1. Створіть інфографіку на тему «Жанри драматургії в школі».
2. Створіть афішу (рекламний постер) до одного з драматичних творів, які вивчаються в школі.
3. Розробіть кросворд до одного з драматичних творів, що вивчаються в школі (відповідно до програми НУШ).

Практичне заняття №10

Тема: Вивчення драматичних творів

Форма заняття: *практичне заняття*

Мета: *допомогти студентам розвинути вміння аналізувати та інтерпретувати драматичні твори, а також навчити розуміти і оцінювати їхню важливість та актуальність для сучасного читача.*

План заняття:

1. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком

1. Особливості сприймання драматичних творів учнями.
2. Види читання під час вивчення драматичних творів в школі.

3. Шляхи аналізу та інтепретації драматичних творів на уроках літератури в школі.

2. Виконання практичних завдань

1. Створіть інфографіку на тему «Жанри драматургії в школі».

Студенти представляють розроблену інфографіку на запропоновану тему. Регламент представлення 1-2 хвилини.

2. Створіть афішу (рекламний постер) до одного з драматичних творів, які вивчаються в школі.

Студент репрезентують створені ними афіші (рекламні постери) до обраних драматичних творів. Регламент демонстрації 1-2 хвилини. Після представлення відбувається обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

3. Розробіть кросворд до одного з драматичних творів, що вивчаються в школі (відповідно до програми НУШ).

Студенти репрезентують кросворди. Регламент представлення 1-2 хвилини.

Завдання до підготовки до наступного практичного заняття:

1. Дібрати покликання на екранізації чи відео театральних постановок драматичних творів (відповідно до програми НУШ).

2. Дібрати аудіо- та відео, фото чи живописну наочність до драматичних творів, що вивчаються у школі.

Практичне заняття №11

Тема: Вивчення драматичних творів

Форма заняття: *тренінг*

Мета: *сприяти засвоєнню учасниками методик і технік аналізу та інтерпретації драматичних творів.*

План заняття:

1. Проведення тренінгу

Для виконання завдань тренінгу студенти мають розділитися на групи, виконати низку завдань. Результатом роботи має стати конспект уроку вивчення драматичного твору.

1. Представлення та розгляд різних жанрів драматичних творів.
2. Розробка плану уроку до конкретного драматичного твору у групах.
3. Презентація результатів роботи у групах.
4. Висновки та підсумки тренінгу.

2. Виконання ситуативних завдань

Перший етап. Студенти розподіляються на групи, кожна група обирає собі драматичний твір. Регламент виконання завдання 1-2 хвилини.

Другий етап. Студенти виконують ситуативні завдання, результатом виконання яких має стати створення конспекту уроку вивчення драматичного твору в школі.

Завдання 1. Використовуючи зроблену на попередньому занятті афішу, розробіть завдання для її розгляду на уроці.

Студенти представляють низку завдань (2-3) щодо розгляду та аналізу афіші на початку уроку вивчення драматичних творів. Регламент представлення завдань 2-3 хвилини.

Завдання 2. Порівняйте різні постановки чи екранізації обраного драматичного твору. Як різні режисерські рішення можуть впливати на сприйняття твору? Обговоріть ідеї та завдання для порівняльного аналізу різних інтерпретацій.

Студенти, використовуючи мережу Інтернет, добирають різні постановки та екранізації обраного ними драматичного твору. Представляють завдання, які допоможуть провести порівняльний аналіз драматичного твору та його театрального чи кіновтілення. Регламент представлення 2-3 хвилини. Після демонстрації завдань планується обговорення. Регламент обговорення 2-3 хвилини.

Завдання 3. Розробіть завдання для проведення тренування акторської гри, де учасники можуть спробувати відіграти окремі сцени або ролі з обраного твору. Обговоріть вплив акторської гри на сприйняття та розуміння тексту.

Студенти представляють розроблені ними завдання, за потреби проводять деякі з них разом зі своїми одногрупниками. Регламент представлення 2-3 хвилини. Після презентації завдань планується їхнє обговорення. Регламент обговорення 2-3 хвилини.

Завдання 4. Розробіть завдання для проведення підсумку уроку вивчення драматичного твору.

Студенти представляють свої варіанти завдань для підбиття підсумку уроку вивчення драматичного твору. Регламент представлення 2-3 хвилини. Після презентації завдань планується їхнє обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

Третій етап. Студенти мають розробити план уроку вивчення драматичного твору, використовуючи розроблені під час тренінгу завдання.

Студенти компонують розроблені під час тренінгу вправи, ілюстративний матеріал, завдання, складають план уроку вивчення драматичного твору, і представляють свої розробки. Регламент представлення 3 хвилини. Після представлення відбувається обговорення запропонованих планів. Регламент обговорення 3 хвилини.

Завдання до підготовки до наступного практичного заняття:

1. Написати конспект уроку вивчення ліричних пісень у 7 класі.
2. Розробіть постер на одну із запропонованих тем: «Веснянки», «Колядки та щедрівки», «Історичні думи та пісні».
3. Розробіть інтерактивні завдання до вивчення прислів'їв та приказок або загадок.
4. Створіть кроссенс «Українські народні казки» на прикладі однієї казки відповідно до програми з української літератури.

Алгоритм створення кроссенсу

1. Визначте тему для вашого кроссенсу, над якою ви бажаєте працювати.
2. Виявіть асоціації, які будуть пов'язані з обраною темою і зрозумілі дітям.
3. Оберіть словесні символи та образи, які мають взаємний зв'язок і створюють специфічний «перетин смислів» в вашому кроссенсі.
4. Запишіть обрані символи та образи відповідно до схеми "по хресту" (наприклад, 5-2; 5-8; 5-6; 5-4) і «за основою» (наприклад, 1-2; 2-3; 3-6; 6-9; 9-8; 8-7, 7-4, 4-5).
5. Важливо, щоб центральний символ або образ був під номером 5, і він може бути пов'язаний зі змістом не лише з сусідніми, а також з усіма іншими символами чи образами.
6. Замініть словесні символи та образи на відповідні ілюстрації, можливо, додавши пояснення.
7. Перевірте, чи правильно розташовані ілюстрації та наскільки легко встановлюються зв'язки між ними.

Практичне заняття №12

Тема: Вивчення фольклорних творів

Форма заняття: семінар

Мета: ознайомити з різними типами фольклорних творів, їхніми особливостями та значенням, а також засвоїти методики та підходи до їх вивчення та аналізу.

План заняття:

1. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком

1. Особливості вивчення казок у 5 класі.
2. Особливості вивчення прислів'їв, приказок та загадок.
3. Своєрідність аналізу народних та літературних байок.
4. Вивчення календарної обрядовості в школі.

2. Виконання практичних завдань

1. Написати конспект уроку вивчення ліричних пісень у 7 класі.

Студенти презентують конспекти уроку вивчення ліричних пісень у 7 класі, акцентуючи увагу на основних методах та прийомах, завданнях, використаних на уроці. Регламент презентації 2 хвилини. Після презентації відбувається обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

2. Розробіть постер на одну із запропонованих тем: «Веснянки», «Колядки та щедрівки», «Історичні думи та пісні».

Студенти представляють розроблені ними постери на одну із запропонованих тем. Регламент презентації 1-2 хвилини.

3. Розробіть інтерактивні завдання до вивчення прислів'їв та приказок або загадок.

Студенти демонструють створені ними інтерактивні завдання до вивчення прислів'їв та приказок або загадок. Регламент представлення 2-3 хвилини.

4. Створіть кроссенс «Українські народні казки» на прикладі однієї казки відповідно до програми з української літератури.

Студенти демонструють розроблені ними кроссенси. Регламент представлення 1-2 хвилини. Після демонстрації робіт планується їхнє обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

Завдання до підготовки до наступного практичного заняття:

1. Написати конспект інтерактивного уроку вивчення балади у школі.
2. Розробіть інтерактивні завдання до вивчення ліро-драматичних та ліро-епічних жанрів (1-2 завдання).
3. Створіть візуальний ряд до будь-якого ліро-драматичного або ліро-епічного твору, що вивчається у школі.
4. Запропонуйте тематику мультимедійних проєктів, присвячених певним ліро-епічним або ліро-драматичним творам, що вивчаються в школі. Розробіть план реалізації одного з них.

Практичне заняття №13

Тема: Вивчення міжродових форм

Форма заняття: *практичне заняття*

Мета: *ознайомити студентів з особливостями, основними тенденціями та методиками роботи з міжродовими формами в школі.*

План заняття:

1. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком

1. Особливості вивчення балад.
2. Специфіка вивчення поем (драматичні поеми, ліро-епічні поеми тощо).
3. Вивчення кінодраматургії в школі.
4. Особливості вивчення роману у віршах і роману у прозі.

2. Виконання практичних завдань

1. Розробіть конспект інтерактивного уроку вивчення балади у школі.

Студенти презентують конспекти інтерактивного уроку вивчення балади у школі, акцентуючи увагу на основних методах та прийомах, завданнях, використаних на уроці. Регламент презентації 2 хвилини. Після презентації відбувається обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

2. Розробіть інтерактивні завдання до вивчення ліро-драматичних та ліро-епічних жанрів (1-2 завдання).

Студенти презентують розроблені ними інтерактивні завдання до вивчення ліро-драматичних та ліро-епічних жанрів у школі. Регламент представлення 1-2 хвилини. Після демонстрації робіт планується їхнє обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

3. Створіть візуальний ряд до будь-якого ліро-драматичного або ліро-епічного твору, що вивчається у школі.

Студенти створюють візуальний ряд до ліро-драматичного або ліро-епічного твору, що вивчається у школі. Візуальний ряд може складатися з колажів, ілюстрацій, відео, фотографій. Таке завдання має на меті

покращити розуміння та відчутти настрій твору, візуалізувати образи та події твору. Презентують результати своєї роботи. Регламент презентації 1-2 хвилини. Після презентації відбувається обговорення робіт. Регламент обговорення 2-3 хвилини.

4. Запропонуйте тематику мультимедійних проєктів, присвячених певним ліро-епічним або ліро-драматичним творам, що вивчаються в школі. Розробіть план реалізації одного з них.

Студенти пропонують тематику мультимедійних проєктів, присвячених певним ліро-епічним або ліро-драматичним творам, що вивчаються в школі. Оформлюють у вигляді списку. Пропонують детальний одного з них, з покроковими завданнями (від теми, мети, завдань, визначення вікової групи, мультимедійного формату, до етапів створення контенту, оформлення проєкту та його презентації). Регламент презентації 2-5 хвилин. Після презентації відбувається обговорення. Регламент обговорення до 5 хвилин.

Завдання до підготовки до наступного практичного заняття:

1. Розробити фрагмент уроку: «Поглиблення розуміння поняття про сюжет».
2. Розробити фрагмент уроку-тренінгу «Написання літературно-критичної статті».
3. Розробіть завдання спрямовані на вивчення літературно-критичних статей з метою прищепити інтерес до літературної критики, вміння вчитуватися у зміст статті та усвідомлювати її зміст.
4. Поміркуйте, якими мають бути дії вчителя на уроці вивчення літературно-критичної статті, якщо учні не погоджуються з думкою критика.

Практичне заняття №14

Тема: Вивчення теорії літератури та літературно-критичних статей у школі

Форма заняття: *семінар*

Мета: *поглибити розуміння теорії літератури та літературно-критичних статей як важливих складових частин літературного навчання у школі.*

План заняття:

1. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком

1. Принципи формування теоретико-літературних понять у школі.
2. Сензитивність різних вікових груп до тих або інших теоретико-літературних понять.
3. Мета, завдання та основні етапи вивчення літературно-критичних статей та матеріалів на уроках літератури.
4. Методика використання фрагментів літературно-критичних робіт в процесі аналізу літературного твору.

2. Виконання практичних завдань

1. Розробити фрагмент уроку: «Поглиблення розуміння поняття про сюжет».

Студенти мають розробити питання і завдання до уроку-диспуту або уроку-ділова гра, завданням якого буде розгляд різних типів сюжету та їхньої своєрідності (вікова група учні 7-9 класів). Регламент презентації 2 хвилини. Після презентації відбувається обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

2. Розробити фрагмент уроку-тренінгу «Написання літературно-критичної статті».

Студенти мають розробити завдання до уроку-тренінгу написання літературно-критичної статті для учнів 7-9 класів (жанр статті та літературний матеріал на розсуд студента). Регламент презентації 2 хвилини. Після презентації відбувається обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

3. Розробіть завдання спрямовані на вивчення літературно-критичних статей з метою прищепити інтерес до літературної

критики, вміння вчитуватися у зміст статті та усвідомлювати її зміст.

Студенти мають розробити та запропонувати 2-3 завдання та довести, що саме ці завдання сприятимуть прищепленню інтересу до літературно-критичної статті в учнів. Регламент представлення своїх робіт 2 хвилини. Після презентації відбувається обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

4. Поміркуйте, якими мають бути дії вчителя на уроці вивчення літературно-критичної статті, якщо учні не погоджуються з думкою критика.

Студенти мають представити свої міркування у формі відповіді на питання обсягом 5-10 речень. Після виголошення відповідей відбувається обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

Завдання до підготовки до наступного практичного заняття:

1. Розробіть квест для учнів, який буде присвячений певній темі з теорії літератури.
2. Розробіть комікс про те чи інше теоретичне поняття, яке вивчається на уроці літератури в школі.
3. Створіть пісню про те чи інше теоретичне поняття, яке вивчається в школі.
4. Створіть відеоролик у форматі ТікТок на тему теорії літератури.

Практичне заняття №15

Тема: Написання конспектів уроків вивчення теорії літератури та літературно-критичних статей.

Форма заняття: *тренінг*

Мета: *навчити ефективно складати конспекти уроків вивчення літературно-критичних статей для подальшого використання у навчальному процесі. Учасники заняття повинні засвоїти техніки зі*

структурування інформації, відбору ключових моментів, формулювання заголовків та інших етапів складання конспектів.

План заняття:

1. Проведення тренінгу

Для виконання завдань тренінгу студенти мають розділитися на групи, виконати низку завдань. Результатом роботи має стати конспект уроку вивчення драматичного твору.

1. Пояснення мети та значення навчання написання конспектів учителем.
2. Розгляд структури конспекту уроку: мета, завдання, план уроку, методи навчання.
3. Практичні вправи з планування конспекту уроку: визначення мети, обрання методів та підготовка завдань.
4. Розробка конспекту уроку вивчення теорії літератури або літературно-критичних статей.
5. Огляд і обговорення результатів роботи.

2. Виконання ситуативних завдань

Перший етап. Студенти об'єднуються у 4 групи, кожна група методом жеребкування обирає собі завдання. Регламент виконання завдання 1-2 хвилини.

Група 1: Створення конспекту уроку з теми «Літературний рід: епос».

Мета: Ознайомити учнів з поняттям «літературний рід», його основними ознаками, видами епічних творів.

Тип уроку: урок засвоєння нових знань.

Обладнання: підручники, картки з опорними схемами, дидактичний матеріал.

Група 2: Створення конспекту уроку з теми «Віршований розмір».

Мета: Ознайомити учнів з поняттям «віршований розмір», його видами, навчити визначати віршований розмір вірша.

Тип уроку: урок засвоєння нових знань.

Обладнання: підручники, таблиці з віршованими розмірами, дидактичний матеріал.

Група 3: Створення конспекту уроку з теми «Ліричний герой».

Мета: Ознайомити учнів з поняттям «ліричний герой», навчити розрізняти автора та ліричного героя, визначати основні риси ліричного героя.

Тип уроку: урок засвоєння нових знань.

Обладнання: підручники, портрети поетів, дидактичний матеріал.

Група 4: Створення конспекту уроку з теми «Сюжет і композиція літературного твору».

Мета: ознайомити учнів з поняттями «сюжет» та «композиція», навчити визначати елементи сюжету та композиції, аналізувати сюжет і композицію літературного твору.

Тип уроку: урок засвоєння нових знань.

Обладнання: підручники, картки з опорними схемами, дидактичний матеріал.

Другий етап. Студенти виконують ситуативні завдання, результатом виконання яких має стати створення конспекту уроку вивчення теорії літератури в школі.

Завдання 1. Складіть план уроку

Скласти план уроку, який буде включати всі його етапи (організаційний момент, актуалізація опорних знань, мотивація навчальної діяльності, вивчення нового матеріалу, закріплення знань, підсумок уроку, домашнє завдання). Вибрати та обґрунтувати методи та прийоми, які будуть використовуватись на уроці.

Завдання 2. Підготуйте дидактичний матеріал до уроку

Підготувати дидактичний матеріал для роботи на уроці (картки з опорними схемами, тестові завдання, цитати з творів). Сформулювати чіткі та лаконічні формулювання запитань та завдань для учнів.

Завдання 3. Розробіть квест для учнів, який буде присвячений певній темі з теорії літератури.

Студенти розробляють квест на тему уроку, презентують його своїм одногрупникам. Регламент презентації 2-3 хвилини. Після презентації відбувається обговорення. Регламент обговорення 2-3 хвилини.

Завдання 4. Розробіть комікс про те чи інше теоретичне поняття, яке вивчається на уроці літератури в школі.

Студенти розробляють комікс за допомогою ШІ або власноруч створюючи малюнки (5-10 кадрів). Комікс може включати малюнки, текст, діалоги та інші візуальні елементи.

Презентують результати своєї роботи. Регламент презентації 2-3 хвилини. Після презентації відбувається обговорення. Регламент обговорення 2-3 хвилини.

Завдання 5. Створіть пісню про те чи інше теоретичне поняття, яке вивчається в школі.

Студенти за допомогою ШІ або самотужки створюють пісню на тему теорії літератури. Пісня може мати будь-який стиль та жанр.

Презентують результати своєї роботи. Регламент презентації 2-3 хвилини. Після презентації відбувається обговорення. Регламент обговорення 2-3 хвилини.

Завдання 6. Створіть відеоролик у форматі ТікТок на тему теорії літератури.

Студенти створюють відеоролик тривалістю 3-5 хвилин, у якому в доступній для учнів формі розкажуть про те чи інше теоретичне поняття. Презентують результати своєї роботи. Регламент презентації 3-5 хвилин. Після презентації відбувається обговорення. Регламент обговорення 2-3 хвилини.

Третій етап. Студенти мають розробити план уроку вивчення теорії літератури, використовуючи розроблені під час тренінгу завдання.

Студенти компонують розроблені під час тренінгу вправи, ілюстративний матеріал, завдання, складають план уроку вивчення теорії літератури, і представляють свої розробки. Регламент представлення 3 хвилини. Після представлення відбувається обговорення запропонованих планів. Регламент обговорення 3 хвилини.

Завдання до підготовки до наступного практичного заняття:

1. Зробіть SWOT-аналіз однієї з форм наочності.
2. Створіть літературну карту.
3. Відгук на відеоурок.
4. Створіть різні види наочності до будь-якого твору зі шкільної програми за допомогою ШІ (програма, клас (5-9) і твір за вибором студента).

Практичне заняття №16

Тема: Наочність на уроках літератури.

Форма заняття: *круглий стіл.*

Мета: *обговорити та розглянути різноманітні методи та прийоми використання наочності під час вивчення літератури.*

План заняття:

1. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком

1. Технічні засоби наочності.
2. Літературна картографія.
3. Види наочності (предметна і образна, словеснообразна, умовно-схематична, динамічна синтетична наочність).
4. Таблиці, схеми та плакати на уроках літератури.

2. Виконання практичних завдань

1. Зробіть SWOT-аналіз однієї з форм наочності.

Студенти обирають один з видів наочності і складають SWOT-аналіз. Презентують його на занятті. Регламент презентації 1-2 хвилини. Після

демонстрації SWOT-аналізу відбувається його обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

2. Створіть літературну карту.

Студенти за заздалегідь запропонованим алгоритмом створюють літературну карту (клас і матеріал за вибором студента). Презентують її на занятті. Регламент презентації 2-3 хвилини. Після презентації відбувається обговорення. Регламент обговорення 2-3 хвилини.

3. Відгук на відеоурок.

Студенти переглядають відеоурок, де використовується наочність на уроках літератури в школі. Після перегляду пишуть відгук, визначаючи сильні та слабкі сторони використання наочності на цьому уроці, пропонують свої ідеї щодо можливих покращень. Регламент презентації своїх відгуків 5 хвилин. Після презентації відбувається обговорення відгуків. Регламент обговорення 2-3 хвилини.

4. Створіть різні види наочності до будь-якого твору зі шкільної програми за допомогою ШІ (програма, клас (5-9) і твір за вибором студента).

Студенти презентують створені ними за допомогою ШІ різні види наочності до обраного ними твору шкільної програми. Регламент презентації 2-3 хвилини. Після презентації відбувається обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

Завдання до підготовки до наступного практичного заняття:

1. Запропонуйте тематику позакласних заходів з літератури в школі (клас за вибором студента).

2. Розробити план роботи шкільного літературного гуртка.

Студенти розробляють план роботи шкільного літературного гуртка і оформлюють або у вигляді таблиці, або як презентацію.

№	Тема, клас, мета і завдання, підтеми та інші складові	Виконавці	Дата проведення

3. Створити відеоекскурсію на літературну тему.

Студенти створюють відеоекскурсію тривалістю 3 хвилини, формат відео, тематика за вибором студента.

Практичне заняття №17

Тема: Позакласна робота з літератури

Форма заняття: *круглий стіл.*

Мета: *обговорити та обмінятися ідеями щодо різноманітних форм та методів організації літературної роботи поза межами класу.*

План заняття:

1. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком

1. Робота зі слабкими та обдарованими учнями.
2. Літературна студія, клуб, товариство. Особливості організації.
3. Літературні, фольклорно-народознавчі вечори. Методика проведення.
4. Екскурсії у школі.

2. Виконання практичних завдань

1. Запропонуйте тематику позакласних заходів з літератури в школі (клас за вибором студента).

Студенти розробляють тематику позакласних заходів з літератури в школі, обґрунтовують актуальність та важливість для учнів, і презентують її на занятті. Регламент презентації 1-2 хвилини. Після презентації відбувається обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

2. Розробити план роботи шкільного літературного гуртка.

Студенти розробляють план роботи шкільного літературного гуртка і оформлюють його у вигляді таблиці або у вигляді презентації, колажу, постеру тощо.

3. Створити відеоекскурсію на літературну тему.

Студенти створюють відео екскурсії на будь-яку літературну тему відповідно до шкільної програми з літератури (клас та тема за вибором студента). Тривалість відео 3 хвилини. Після презентації відео відбувається обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

Завдання до підготовки до наступного практичного заняття:

1. Проаналізуйте існуючі формати позакласних заходів з літератури в школі.
2. Продумайте музичний та ілюстративний матеріал до позакласного заходу.

Практичне заняття №18

Тема: Позакласна робота з літератури

Форма заняття: *тренінг*

Мета: *ознайомити з різноманітними формами та методами роботи з літературою в позаурочний час, вивчити прийоми організації літературної діяльності для різних вікових груп.*

План заняття:

1. Проведення тренінгу

Для виконання завдань тренінгу студенти мають розділитися на групи, виконати низку завдань. Результатом роботи має стати конспект позакласного заходу.

1. Обговорення різних видів позакласних заходів на літературну тематику. Поради щодо вибору теми і творів для заходів.
2. Визначення необхідних ресурсів і матеріалів для проведення позакласного заходу.

3. Розроблення плану та добір матеріалу для позакласного заходу. Обмін ідеями.

Огляд і обговорення результатів.

2. Виконання ситуативних завдань

Завдання 1. Проаналізуйте існуючі формати позакласних заходів з літератури в школі.

Студенти мають проаналізувати і представити у вигляді таблиці (формат представлення можна обрати на свій розсуд) існуючі формати позакласних заходів з літератури. Дослідити, які з них працюють краще для різних вікових груп. Регламент представлення 1-2 хвилини. Після представлення відбувається обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

Завдання 2. Складіть покроковий план сценарію позакласного заходу з літератури на обрану тему.

Використовуючи заздалегідь складену тематику позакласних заходів з літератури та формати їх проведення, студенти обирають одну і створюють покроковий план сценарію на цю тему, який включатиме усі етапи, скільки часу триватиме кожен етап, скільки часу буде тривати кожен етап, які активності ви будете використовувати на кожному етапі. Представляють план. Регламент представлення 2-3 хвилини. Після представлення відбувається обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

Завдання 3. Створіть інтерактивну виставку.

Учасники можуть створити сценарій для інтерактивної виставки, присвяченої певному літературному персонажу чи темі. Регламент представлення 2-3 хвилини. Після представлення відбувається обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

Завдання 4. Скласти добірку музичних та художніх творів до позакласного заходу.

Студенти складають добірку музичних та художніх творів, які планують використати під час проведення позакласного заходу. Оформлюють добірку у вигляді презентації, колажу, постера (на вибір студента). Регламент презентації 1-2 хвилини. Після презентації відбувається обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

Завдання 5. Створіть афішу позакласного заходу

Студенти мають створити афішу позакласного заходу. Презентують афішу. Регламент презентації 1-2 хвилини. Після презентації відбувається обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

Третій етап. Студенти мають скласти сценарій позакласного заходу, використовуючи розроблені під час тренінгу завдання.

Студенти компонують розроблені під час тренінгу вправи, ілюстративний матеріал, завдання, складають сценарій позакласного заходу, і представляють свої розробки. Регламент представлення 3 хвилини. Після представлення відбувається обговорення запропонованих планів. Регламент обговорення 3 хвилини.

Завдання до підготовки до наступного практичного заняття:

1. Створіть презентацію на одну із запропонованих тем: «Використання онлайн-сервісів на уроках літератури», «Створення мультимедійних проєктів на уроках літератури», «Впровадження STEM-технологій на уроках літератури».

Студенти мають створити презентацію обсягом 5-10 кадрів.

2. Складіть порівняльну таблицю традиційних та інноваційних методів на уроках літератури.

Студенти створюють порівняльну таблицю, обраних ними традиційних та інноваційних методах навчання. Варто обрати 2-3 методи для порівняння.

3. Зняти відеоролик у форматі ТікТок про те, як використовувати інноваційні технології на уроках літератури в школі.

Студенти створюють відеоролик у форматі ТікТок тривалістю 3 хвилини.

4. Створити кросворд про використання інноваційних технологій на уроках літератури в школі.

Студенти, використовуючи будь-який додаток, мають створити кросворд, використовуючи не менше 20 слів.

5. Створити аналітичну довідку щодо аналізу інноваційних технологій, які використовують вчителі в школах.

Студенти складають аналітичну довідку, де мають проаналізувати інноваційні технології, які використовують вчителі в школі.

Алгоритм створення аналітичної довідки

1. Визначте цільову аудиторію, тему і мету, яку інформацію ви хочете отримати.

2. Зберіть та проаналізуйте необхідну інформацію.

3. Напишіть довідку, керуючись таким планом: тема, мета, методи дослідження, результати дослідження, висновки, рекомендації, література.

Зразок аналітичної довідки:

Аналітична довідка «Використання онлайн-сервісів на уроках літератури»

Мета: дослідити можливості використання онлайн-сервісів для підвищення ефективності уроків літератури.

Завдання:

- визначити переваги та недоліки використання онлайн-сервісів на уроках літератури.
- провести аналіз існуючих онлайн-сервісів для вивчення літератури.
- розробити методичні рекомендації щодо використання онлайн-сервісів на уроках літератури.

Методи дослідження:

- аналіз літератури.

- аналіз онлайн-сервісів.
- Опитування вчителів літератури.

Результати дослідження:

- Виявлено, що онлайн-сервіси мають ряд переваг, таких як:
 - доступність.
 - інтерактивність.
 - можливість диференціації навчання.
 - можливість самостійної роботи учнів.
- Разом з тим, використання онлайн-сервісів також має ряд недоліків,

таких як:

- необхідність доступу до Інтернету.
- можливість технічних проблем.
- необхідність методичної підготовки вчителя.
- Проведено аналіз існуючих онлайн-сервісів для вивчення літератури,

таких як:

- LearningApps.org
- Kahoot!
- Wordwall
- Quizizz
- Google Classroom

Висновки:

- використання онлайн-сервісів може значно підвищити ефективність уроків літератури.
- важливо правильно підбирати онлайн-сервіси з урахуванням мети уроку, віку та рівня підготовки учнів.
- вчителю літератури необхідно мати методичну підготовку для використання онлайн-сервісів на уроках.

Рекомендації:

- розробити методичні рекомендації щодо використання онлайн-сервісів на уроках літератури.
- провести семінари та тренінги для вчителів літератури з метою ознайомлення їх з можливостями онлайн-сервісів.
- створити бібліотеку онлайн-ресурсів для вивчення літератури.

6. Обговорення освітніх курсів

Студенти мають прослухати запропоновані освітні курси на платформах EdEra та Prometheus, отримати сертифікати про проходження.

Цифровий учитель <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/4033>

Впровадження інновацій в школах https://prometheus.org.ua/course/course-v1:MIT+LIIS101+2018_T3

Осмилені і переосмилені https://prometheus.org.ua/course/course-v1:ArtArsenal+LIT101+2018_T1

Практичне заняття №19-20

Форма заняття: Інноваційні технології на уроках літератури

Тема: *круглий стіл*

Мета: *створити платформу для обміну думками, ідеями та передовими практиками щодо використання сучасних технологій у навчанні літератури.*

План заняття:

1. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком

1. Методи інноваційного викладання української літератури; розвиток діалогічного мислення і мовлення учнів з їх допомогою.
2. Інтерактивні форми і методи навчання.
3. Особливості поглибленого вивчення української літератури.

2. Виконання практичних завдань

1. Створіть презентацію до теми.

Студенти створюють презентації на одну із запропонованих тем: «Використання онлайн-сервісів на уроках літератури», «Створення мультимедійних проєктів на уроках літератури», «Впровадження STEM-технологій на уроках літератури». На занятті демонструють створені презентації. Регламент презентації 2-3 хвилини. Після демонстрації відбувається обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

2. Складіть порівняльну таблицю традиційних та інноваційних методів

Студенти мають скласти порівняльну таблицю традиційних та інноваційних методів навчання. Оформити таблицю можна у вигляді SWOT-аналізу, кіл Вена, інфографіки тощо. Регламент представлення таблиць 1-2 хвилини. Після демонстрації таблиць відбувається обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

3. Зняти відеоролик у форматі ТікТок про те, як використовувати інноваційні технології на уроках літератури в школі

Студенти мають зняти відеоролик у форматі ТікТок про переваги та недоліки використання інноваційних методів викладання на уроках літератури. Кількість методів на розсуд студента. Регламент відеоконтенту 3 хвилини. Після демонстрації відео, відбуватиметься обговорення. Регламент обговорення 2-3 хвилини.

4. Створити кросворд про використання інноваційних технологій на уроках літератури в школі.

Студенти мають скласти кросворд, де усі слова пов'язані з використанням інноваційних технологій на уроках літератури. Кількість слів не менше 20.

5. Створіть аналітичну довідку щодо аналізу інноваційних технологій, які використовують вчителі в школах.

Студенти мають проаналізувати інноваційні технології, які використовують вчителі в школах, і написати аналітичну довідку.

Регламент презентації результатів дослідження 2-3 хвилини. Після представлення відбуватиметься обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

6. Обговорення освітніх курсів

Студенти мали ознайомитися із запропонованими ним освітніми курсами на платформах EdEra та Prometheus (обов'язковою є наявність сертифікату про проходження курсів).

Цифровий учитель <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/4033>

Впровадження інновацій в школах https://prometheus.org.ua/course/course-v1:MIT+LIIS101+2018_T3

Осмилені і переосмилені https://prometheus.org.ua/course/course-v1:ArtArsenal+LIT101+2018_T1

Завдання до підготовки до наступного практичного заняття:

1. Створити логлайн до художнього твору зі шкільної програми.

Студенти мають створити логлайн до обраного ними зі шкільної програми з літератури художнього твору. Логлайн, або ж один рядок – це опис твору одним або двома реченнями, який розповідає, про цей твір. Він має містити опис типу героя (це означає тип людини плюс прикметник, який її описує), антагоніста (те саме), а також мету героя, котра має первісно-глибинне значення. У логлайні має бути іронія, і він має розквітати в нашому мозку своїми потенційними можливостями [14, 227].

Приклад логлайну: *У захоплюючому епосі Мігеля де Сервантеса, Дон Кіхот, звільняючись від реальності світу, відправляється у захопливий квест як лицар-волонтер, щоб боротися за справедливість і героїчність. Разом зі своїм вірним та розумним слугою, Санчо Пансою, він перетворює кожну повсякденну сцену у захоплюючу битву, віддано вірячи у свої мрії та небезпечні пригоди.*

2. Напишіть біографію письменника, використовуючи принцип колажу та паралелізму.

Студенти мають написати біографію письменника, використовуючи факти, цитати чи персонажі інших відомих письменників. Речення можуть починатися так: як і пан Х, письменник народився... Як і леді D, у неї була... Він/вона погоджувались з із позицією, як і джентльмени X та Z... [14, 41-42].

Приклад такої біографії: *Я народилася на день раніше за Хорхе Луїса Борхеса і на день пізніше від Рея Бредбері – 23 серпня. На відміну від Стендаля, не маю жодного літературного псевдоніма. Моя сім'я не багатодітна, як у Рабіндраната Тагора. У мене всього одна старша сестра, як у Джерома Селінджера. В дитинстві я була спокійною дитиною, на відміну від Бертольда Брехта, який завжди воював зі встановленими правилами. Як і Адаму Міцкевичу, мені подобається фольклор. Мені не байдужа доля моєї країни, як Ральфу Емерсонові. Я противниця війн, як Гемінгвей і Ремарк. Заглиблюватися у роздуми мені допомагає природа, як і Емілі Дікінсон. Як і Генріх Белль, вважаю, що долати негаразди нам допомагає віра. Як і Ежен Йонеско, переконана: щоб краще пізнавати життя і отримувати від нього задоволення, треба зберігати в собі людяність [14, 42].*

3. Створіть мангу до обраного твору зі шкільної програми.

Студенти мають створити мангу до будь-якого художнього твору зі шкільної програми з української чи зарубіжної літератур (краще обирати невеликий за розміром твір).

Манга - це японське слово, що означає комікс або графічний роман. Вона є важливою складовою японської поп-культури і відрізняється від західних коміксів своєю унікальною стилістикою та тематикою.

Алгоритм створення манги

1. Визначтесь з темою манги.
2. Створіть сюжетну канву.
3. Розробіть персонажів.

4. Продумайте візуальний стиль манги.
5. Напишіть сценарій манги (діалоги, описи, розбиття на сторінки та панелі).
6. Намалюйте мангу (можна скористатися ШІ).
7. Додайте текст до манги (скористайтесь різними шрифтами).
8. Додайте звукові ефекти (за бажанням можна додати різні шрифти, щоб створити динаміку).

4. Напишіть уривок зв'язного тексту на основі ампліфікації.

Студенти мають написати зв'язний текст опису головного героя обраного художнього твору на основі ампліфікації. Ампліфікація - це стилістична фігура, яка полягає в навмисному нагромадженні однорідних мовних елементів (сполучників, прийменників, порівнянь, епітетів тощо) для підсилення виразності та емоційності мови. Її мета - підкреслити важливі думки, посилити емоції, створити певний настрій або образ. Види ампліфікації: градація, нанизування, нагромадження службових частин мови, паралелізм, риторичні запитання, звертання тощо.

Приклад ампліфікації опису героя:

Тепер у неї четверо дітей, стара винаймана хата із вибитими шибамми, два шрами на шиї від побоїв усіх її чоловіків, СНІД та рак шийки матки. А ще – нова спідниця-кльош, в якій колись танцювала на своєму весіллі. Усе, що залишилось від минулого життя [14, 134].

5. Перепиши текст як гіпертекст

Студенти мають обрати художній твір, розділяють його на логічні самодостатні частини і намагаються переписати текст, перекладаючи їх у різній послідовності. Усі частини тексту мають бути пронумеровані, після кожного повороту сюжету має бути запропоновано варіанти його розвитку, щоб можна було обрати той чи інший варіант.

Наприклад, лінійна структура казки про Колобка має такий вигляд:

1) Народження героя \implies 2) втеча з дому \implies 3) перша переешкода, Зайчик, долання. \implies 4) друга переешкода, Вовчик, долання. \implies 5) третя переешкода, Ведмедик, долання \implies 6) четверта переешкода, Лисиця, тут йому й смерть (поразка).

Якщо перетворимо цю лінійну конструкцію у гіпертекст, то отримаємо один з таких варіант:

5) Колобок долає Ведмедя \implies 3) флешбек: спогад першої перемоги над Зайцем. \implies 4) спогади впереміш про другу перемогу над Вовком. \implies 2) повернення в минуле і переосмислення героєм втечі з дому як початок власного Шляху самурая. \implies 6) трагічна загибель, перед очима Колобка проноситься \implies 1) його народження, дім і піч з намальованою картиною Марії Приймаченко «Колобок». Як він не помітив: це було попередження!

Виконане завдання має бути оформлене або на одному аркуші, де спочатку розміщено пронумеровану структуру елементів обраного тексту відповідно до оригіналу, а нижче створений гіпертекст; або як презентація з двома слайдами, де перший слайд – пронумерована структура елементів обраного тексту, а другий – гіпертекст.

Практичне заняття №21

Тема: Інноваційні технології на уроках літератури

Форма заняття: тренінг

Мета: засвоїти основні принципи інтеграції новітніх технологій у навчальний процес, щоб забезпечити якісне вивчення предмета і зробити уроки більш цікавими та змістовними для учнів.

План заняття:

1. Проведення тренінгу

Для виконання завдань тренінгу студенти мають розділитися на групи, виконати низку завдань. Результатом роботи має стати конспект уроку з використанням інноваційних технологій.

1. Представлення основних інструментів та ресурсів для використання на уроках літератури (соціальні мережі, веб-ресурси, інтерактивні платформи тощо).
2. Розгляд методів організації роботи на уроках літератури з використанням інноваційних технологій.
3. Практичні вправи з розробки конспекту уроку з використанням інноваційних технологій.
4. Огляд і обговорення результатів.

2. Виконання ситуативних завдань

Завдання 1. Напишіть логлайн до художнього твору

Студенти обирають будь-який твір зі шкільної програми і створюють до нього логлайн. Презентують його на занятті. Інші учасники мають зрозуміти про який твір йде мова і назвати його. Регламент презентації 1-2 хвилини. Після презентації відбудуватиметься обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

Завдання 2. Напишіть біографію письменника, але в незвичний спосіб.

Студенти пишуть біографію письменника, використовуючи принцип колажу та паралелізму. Викладають її з фактів, цитат чи персонажів інших відомих письменників. Презентують свої роботи на занятті. Регламент презентації 1- 2 хвилини. Після презентації відбудуватиметься обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

Завдання 3. Створіть мангу за сюжетом обраного твору

Студенти мають створити мангу за сюжетом обраного ними твору зі шкільної програми. Презентують свої роботи на занятті. Регламент презентації 1-2 хвилини. Після представлення робіт відбудуватиметься обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

Завдання 4. Напишіть уривок зв'язного тексту на основі ампліфікації.

Студенти мають написати опис героя обраного ними твору відповідно до шкільної програми, використовуючи прийом ампліфікації. Презентують свої роботи на занятті. Регламент презентації 1-2 хвилини. Після презентації відбуватиметься обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

Завдання 5. Перепиши текст як гіпертекст

Студенти мають обрати художній твір, розділити його на логічні самодостатні частини і спробувати переписати текст, перекладаючи їх у різній послідовності. Варіанти гіпертексту демонструють на занятті. Регламент презентації 1-2 хвилини. Після демонстрації відбувається обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

Третій етап. Студенти мають скласти конспект уроку з використанням інноваційних технологій, використовуючи розроблені під час тренінгу завдання.

Студенти компонують розроблені під час тренінгу вправи, ілюстраційний матеріал, завдання, складають конспект уроку, і представляють свої розробки. Регламент представлення 3 хвилини. Після представлення відбувається обговорення запропонованих конспектів. Регламент обговорення 3 хвилини.

Завдання до підготовки до наступного практичного заняття:

Переглянути відеозаписи уроків з літератури та мати письмовий запис їхнього аналізу за критеріями:

- Цілі уроку.
- Методи та прийоми навчання.
- Використання наочності.
- Активність учнів.
- Результативність уроку.
- Рекомендації до уроку.

Відеозаписи уроків:

<https://www.youtube.com/watch?v=7D128RD6HH4&list=PLvn-71WLuD-llXUEa8uy43oe1dxFVM7ub&index=2>

<https://www.youtube.com/watch?v=xMjZiG1WZ9g&list=PLvn-71WLuD-llXUEa8uy43oe1dxFVM7ub&index=21>

<https://www.youtube.com/watch?v=w41RSHNpv0g>

<https://teacher.arbook.info/arbook-plus/contentPreset/subject/b40529c1-9e18-4e6f-86e9-0bd7ff7c8b48>

<https://teacher.arbook.info/arbook-plus/contentPreset/subject/b40529c1-9e18-4e6f-86e9-0bd7ff7c8b48>

https://www.youtube.com/watch?v=F_Yo4Cu6tsU

Практичне заняття №22

Тема: Перегляд та обговорення сучасних уроків літератури в школі

Форма заняття: *круглий стіл*

Мета: *ознайомити зі новітніми тенденціями в навчальному процесі та висловити власні думки про ефективність таких підходів.*

План заняття:

1. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком

1. Обговорення та аналіз популярних педагогічних підходів та методик на уроках літератури. Визначення тенденцій, які впливають на сучасний підхід до викладання літератури.

2. Перегляд відео записів сучасних уроків літератури, проведених іншими вчителями.

3. Обговорення та аналіз методів, прийомів і організації уроків. Висвітлення найкращих практик та ідей.

4. Розгляд наукових досліджень та публікацій, пов'язаних з сучасними методиками навчання літератури.

5. Розробка власного плану впровадження сучасних педагогічних підходів на уроках літератури. Визначення кроків і ресурсів для подальшої реалізації.

2. Виконання практичних завдань

1. Студенти мають переглянути відеозаписи сучасних уроків з літератури та проаналізувати їх за наступними критеріями:

- Цілі уроку.
- Методи та прийоми навчання.
- Використання наочності.
- Активність учнів.
- Результативність уроку.
- Рекомендації до уроку.

2. Дискусія

Студенти висловлюють свої думки та спостереження щодо переглянутих уроків, а також може поставити свої питання до одногрупників

- Чи були ви здивовані якоюсь технікою викладання?
- Що вам сподобалось/не сподобалось на уроці?
- Що б ви змінили на уроці?
- Які з методик є найбільш ефективними для вивчення літератури?

3. Складання списку рекомендацій

Студенти колективно складають список рекомендацій щодо вдосконалення уроків літератури на основі обговорення.

Завдання до підготовки до наступного практичного заняття:

1. Створити порівняльну таблицю різних методів оцінювання домашніх завдань.
2. Розробка критеріїв оцінювання

Студенти обирають один з видів робіт на уроках літератури в школі і розробляють до неї критерії оцінювання. Потрібно спочатку скласти список

важливих аспектів, які мають бути оцінені в цьому завданні. Наприклад, це можуть бути чіткість мети завдання, логічна структура, аргументація, креативність. Потім розробити критерії оцінки для визначення рівня виконання кожного важливого аспекту. Наприклад, для аспекту «чіткість мети завдання» критерієм може бути: «3 бали - мета завдання чітко сформульована та відповідає вимогам; 2 бали - мета завдання визначена, але потребує деякого уточнення; 1 бал - мета завдання нечітка або відсутня». Потрібно представити свої критерії оцінки і пояснити, чому вони вважають ці аспекти важливими для оцінки.

3. Написання фідбеків на відповіді одногрупників.

Студенти мають написати один конструктивний і один мотиваційний фідбек на відповіді своїх одногрупників.

Конструктивний фідбек. Студенти мають надати конкретні коментарі та поради щодо покращення роботи свого партнера. Вони можуть зосередитися на сильних сторонах роботи, а також вказати на можливі недоліки і запропонувати способи їх виправлення. Важливо, щоб фідбек був на конкретне завдання і був корисним для подальшого вдосконалення.

Мотиваційний фідбек. Студенти мають висловити слова підтримки та заохочення свого партнера. Вони можуть вказати на сильні сторони роботи, висловити своє захоплення або визнання за зусилля та творчий підхід. Важливо, щоб фідбек був щирим, мотивуючим та спрямованим на підтримку мовця.

Практичне заняття №23

Тема: Методичні прийоми для перевірки домашнього завдання

Форма заняття: *практичне заняття*

Мета: *засвоїти важливі принципи оцінювання, а також зрозуміти, як використовувати ці методи в реальних ситуаціях, щоб забезпечити якісне вивчення предмета.*

План заняття:

1. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком

1. Різні методи оцінювання домашніх завдань: цифрова оцінка, рубрики, коментарі тощо. Розгляд переваг та недоліків кожного методу.
2. Організація перевірки домашнього завдання на уроках літератури.
3. Розгляд видів фідбеку, які можна надавати учням при перевірці їхніх завдань. Конструктивний та мотиваційний фідбек.
4. Онлайн-сервіси для перевірки домашнього завдання.
5. Техніки, які стимулюватимуть учнів до виконання домашнього завдання.

2. Практичні завдання

1. Створити порівняльну таблицю різних методів оцінювання домашніх завдань.

Студенти обирають 1-2 методи оцінювання домашніх завдань і створюють порівняльну таблицю переваг та недоліків кожного з них. Дослідження можна представити у вигляді таблиці, інфографіки, кіл Вена тощо. Презентація має включати конкретні приклади та ілюстрації для кращого розуміння. Результати свого дослідження студенти демонструють на занятті. Регламент представлення 1-2 хвилини. Після демонстрації відбувається обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

2. Розробка критеріїв оцінювання

Студенти обирають один з видів робіт на уроках літератури в школі і розробляють до неї критерії оцінювання. Представляють результати своєї роботи. Регламент демонстрації 1-2 хвилини. Після представлення відбувається обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

3. Написання фідбеків на відповіді одногрупників

Студенти мають написати один конструктивний і один мотиваційний фідбек на відповідь своїх одногрупників. Регламент виголошення фідбеків

1-2 хвилини. Після виголошення відбувається обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

Завдання до підготовки до наступного практичного заняття:

1. Візуалізація кабінету літератури

Студенти за допомогою ШІ створюють візуалізацію кабінету літератури в школі. Роботи оформлюють у вигляді фото чи одного слайду презентації.

2. Книжковий фонд кабінету літератури

Студенти складають книжковий фонд кабінету літератури. Оформлюють його у вигляді списку.

3. Оформлення стендів у кабінет літератури

За допомогою ШІ або самостійно студенти створюють тематику і дизайн стендів. Оформлюють у вигляді фото або презентації.

Практичне заняття №24

Тема: Шкільний літературний кабінет

Форма заняття: *круглий стіл*

Мета: *ознайомити студентів з організацією роботи у шкільному літературному кабінеті, особливостями зберігання та роботи з літературними ресурсами в шкільному середовищі.*

План заняття:

1. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком

1. Роль і значення літературного кабінету в контексті розвитку читацької культури серед учнів.
2. Які ресурси та матеріали має бути доступними у літературному кабінеті для підтримки навчання та читацької активності учнів?
3. Яким чином літературний кабінет може сприяти підвищенню інтересу учнів до читання та вивчення літератури?
4. Як організувати літературні заходи та активності (книжкові виставки, літературні гуртки тощо) у літературному кабінеті?

5. Які інноваційні методи та технології можуть бути використані в літературному кабінеті для привернення уваги учнів?
6. Як вимірювати та оцінювати ефективність роботи літературного кабінету та її вплив на навчання учнів?
7. Якими можуть бути майбутні напрямки розвитку літературних кабінетів у школах?

2. Практичне завдання

1. Візуалізація кабінету літератури

Студенти за допомогою ШІ візуалізують кабінет літератури в школі. Результати своєї роботи представляють у вигляді фото чи картинки, яку представляють своїм одногрупникам. Регламент представлення 1-2 хвилини. Після демонстрації відбуватиметься обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

2. Книжковий фонд кабінету літератури

Студенти мають скласти книжковий фонд кабінету літератури, оформити у вигляді списку. Регламент представлення 1-2 хвилини. Після представлення відбуватиметься обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

3. Оформлення стендів у кабінет літератури

Студенти мають розробити тематику і дизайн стендів в кабінет літератури. Свої роботи представляють у вигляді фото чи презентацій. Регламент демонстрації робіт 1-2 хвилини. Після представлення відбуватиметься обговорення. Регламент обговорення 1-2 хвилини.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах: підручник. Київ : Вища школа, 2007. 415 с.
2. Наукові основи методики літератури. За ред. Н. Волошиної. Київ : Ленвіт, 2002. 344 с.
3. Пасічник Є. А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти. Київ : Ленвіт, 2007. 384 с.
4. Пультер С. О., Лісовський А. М. Методика викладання української літератури в середній школі. Житомир «Полісся», 2000. 163 с.
5. Ситченко А. Л., Шуляр В. І., Гладишев В. В. Методика викладання літератури: термінологічний словник. Київ : Видавничий дім «Ін Юре», 2008. 132 с.
6. Токмань Г. Л. Методика навчання української літератури в середній школі: підручник. Київ : ВЦ «Академія», 2012. 312 с.

Допоміжна література

1. Башманівська Л. А. Практикум з методики викладання української літератури: навчально-методичний посібник. Київ : Слово, 2013. 144 с.
2. Білоус Н. М. Художнє сприймання у шкільному курсі літератури. Житомир, 2016. 48 с.
3. Бондаренко Л. Г. Інфографіка у системі методичної підготовки майбутніх учителів української літератури. *Молодий вчений* (Спецвипуск). 2019. №4.2 (68.2). С. 20-23.
4. Бондаренко Л. Г. Підготовка студентів-філологів до використання інфографіки на уроках української літератури. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Педагогічні науки: Збірник наукових праць*. Випуск 2, частина 2. Глухів: Глухівський нац. пед університет ім. Олександра Довженка, 2018. С. 76-82.

5. Буднік А. О., Хижняк І. А. Using YouTube video hosting as a tool for future Philology students. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Випуск 3 (144). Одеса, 2023.
6. Гладишев В. В. Теорія і практика контекстного вивчення художніх творів у шкільному курсі зарубіжної літератури: монографія. Миколаїв : Гліон, 2006. 372 с.
7. Даниленко І. І. Теорія віршування. Аналіз поетичного тексту. Практикум. Миколаїв, 2016. 146 с.
8. Куцевол О. Методика викладання української літератури (креативно-інноваційна стратегія) : Навчальний посібник. Київ : Освіта України, 2009. 464 с.
9. Мацевко-Бекерська Л. Методика світової літератури: навчально-методичний посібник Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 320 с.
10. Микитюк В. І. Методика тестування знань та умінь з української літератури: навчально-методичний посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 224 с.
11. Микитюк В. Практикум з методики викладання української літератури : навч. Посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 186 с.
12. Островерхова Н. М. Аналіз уроку: концепції, методики, технології. Київ : Фірма «ІНКОС», 2003. 252 с.
13. Ситченко А. Л. Методика навчання української літератури в загальноосвітніх закладах: навч. посіб. для студентів-філологів. Київ : Ленвіт, 2011.
14. Титаренко М. Не музи, а м'язи: 50 вправ з творчопису. Київ : Лабораторія, 2023, 360с.

Інформаційні ресурси

Вивчаємо українську мову та літературу [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [http://journal.osnova.com.ua/journal/4- Вивчаємо_ українську_ мову_та_літературу](http://journal.osnova.com.ua/journal/4-Вивчаємо_українську_мову_та_літературу)

Дивослово [Електронний ресурс]. - Режим доступу:

<https://dyvoslovo.com.ua/>

На урок. Освітній проект [Електронний ресурс]. - Режим доступу:

<https://www.facebook.com/naurok.com.ua>

Питання до екзамену

(у випадку, якщо екзамен проводиться в усній формі)

1. Робота з обдарованими та невстигаючими дітьми.
2. Особливості компаративного вивчення літератури.
3. Особливості вивчення фольклорних творів у школі.
4. Використання глобальної мережі Інтернет у галузі освіти.
5. Поняття «інноваційні технології» та їх роль в системі освіти.
6. Вивчення літературно-критичних статей.
7. Назвіть та охарактеризуйте основні принципи засвоєння теоретико-літературних понять.
8. Методика засвоєння теоретико-літературних понять з літератури в школі.
9. Сучасний стан викладання теоретико-літературних понять.
Технологія вивчення літературних напрямів.
10. Посилення екзистенційного впливу літератури за допомогою наочності.
11. Класифікація наочності для літературної освіти учнів.
12. Комбіновані та інтегровані уроки літератури.
13. Позакласна робота з літератури. Літературні вечори, методика їх проведення.
14. Інноваційні технології під час вивчення байок.
15. Специфіка інтерактивного навчання (проілюструйте на власному прикладі).
16. Етапи засвоєння теоретико-літературних понять. Ступені їх систематизації.
17. Літературна творчість учнів. Робота літературного гуртка.
18. Класифікація методів інноваційного навчання за П. Юцячівене.
19. Елементи сучасних методів літературознавчого аналізу в школі.
20. Навчальний кабінет літератури, його обладнання і принципи роботи.
21. Самостійна робота у кабінеті літератури.

22. Розвиток мовлення учнів.
23. Творчі роботи як форма розвитку писемного мовлення учнів.
24. Особливості поглибленого вивчення літератури.
25. Жанрові особливості вивчення народних пісень та історичних дум.
26. Сугестопедичне навчання: специфіка та особливості.
27. Типи методичних посібників для вчителів-словесників і навчальних посібників з літератури для учнів.
28. Міжпредметні зв'язки та їхні види.
29. Шляхи аналізу художнього твору у школі. Охарактеризуйте один з них на вибір.
30. Методичні форми і прийоми роботи над образом-персонажем.
31. Особливості вивчення мови художнього твору. Стилiстичний експеримент.
32. Методика роботи з портретом героя твору.
33. Педагогічна техніка на уроках вивчення епічних творів у школі.
34. Особливості сприйняття поезії учнями середніх класів.
35. Особливості сприйняття драматичних творів учнями середніх класів.
36. Шляхи аналізу та інтерпретації драматичних творів на уроках літератури в школі.
37. Особливості вивчення народних казок у школі.
38. Специфіка вивчення поем у школі.
39. Методика використання таблиць, схем та плакатів на уроках літератури.
40. Методика проведення дискусії в школі: технологія та особливості літературної дискусії.
41. Методика проведення екскурсій в школі.
42. Інтерактивні форми і методи навчання.
43. Організація і перевірка домашнього завдання на уроках літератури.
44. Методичні проблеми вивчення стилю письменника.

45. Методика організації масових позакласних заходів.
46. Методика використання кіномистецтва на уроках літератури.
47. Методика організації та проведення екскурсії в школі. Види шкільних екскурсій.
48. Розвиток діалогічного мислення та мовлення за допомогою методів інноваційного викладання літератури.
49. Методика вивчення жанру балади в школі.
50. Самоосвіта вчителя-словесника: види, шляхи здійснення.
51. Методика проведення уроку вивчення епічного твору відповідно до чинної програми з української/зарубіжної літератури для 5-9 класів.
52. Методика проведення уроку вивчення ліричного твору відповідно до чинної програми з української/зарубіжної літератури для 5-9 класів.
53. Методика проведення уроку вивчення драматичного твору відповідно до чинної програми з української/зарубіжної літератури для 5-9 класів.
54. Методика проведення уроку вивчення літературно-критичної статті в школі (тема і клас за вибором студента).
55. Методика проведення інтерактивного уроку літератури в 5 класі (тема на вибір студента).
56. Методика проведення уроку вивчення ліро-епічних творів у 5-9 класах (тема на вибір студента).
57. Методика проведення уроку вивчення прислів'їв та приказок у 5 класі.
58. Методика проведення уроку вивчення веснянок у школі.
59. Методика проведення уроку із застосуванням різних видів наочності (тема і клас на вибір студента).
60. Методика проведення уроку з використанням міжпредметних зв'язків (тема і клас на вибір студента).

Орієнтовні тестові питання до екзамену

(у випадку проведення екзамену у тестовій формі)

1. Як здійснюється порівняльний аналіз характеристики персонажів художнього твору у школі?

- а) через коментоване читання;
- б) за допомогою прийому усного малювання;
- в) через переказування уривків художнього тексту;
- г) через зіставлення та протиставлення спільних та відмінних рис.

2. Що має зробити вчитель, щоб учні легко виділяли найхарактерніші риси двох персонажів, які зіставляються чи протиставляються?

- а) проаналізувати ряд епізодів, у яких вони показані в розвитку, дії;
- б) прочитати ці епізоди з коментуванням та інсценізацією;
- в) зняти ролик для ТікТок;
- г) застосувати метод акваріуму.

3. Під час застосування порівняльного аналізу не слід обмежуватися:

- а) інсценізацією;
- б) композиційним аналізом;
- в) визначенням спільних і відмінних рис персонажів;
- г) з'ясувати тематику і проблематику твору.

4. У чому полягає естетична сутність образу-характеру?

- а) у композиції твору;
- б) у відображенні засобами художньої мови зовнішності героя, його внутрішнього світу;
- в) у позасюжетних елементах;
- г) у малюнках до твору.

5. Щоб персонаж у процесі розгляду його постав як конкретна індивідуальність, учні мають:

- а) виразно уявляти собі його зовнішність;
- б) виразно уявляти собі ідейну сутність образів;
- в) розуміти типовість образу;
- г) мовні особливості персонажів.

6. Робота над портретом героя передбачає такий алгоритм:

- а) читання тексту мовчки, складання плану, написання конспекту;
- б) написання кіносценарію, інсценізація окремих уривків;
- в) замальовки портретів героїв, усне малювання зовнішності героїв;
- г) добір з тексту деталей, осмислення їх, з'ясування значення для розкриття внутрішнього світу героя, якостей його характеру.

7. Назвіть метод який допомагає узагальнити матеріал, викласти його в певній системі.

- а) бесіда;
- б) мозковий штурм;
- в) лекція;
- г) диспут.

8. Метод диспуту застосовується під час вивчення образів, якщо вони:

- а) типові;
- б) суперечливі;
- в) однотипні;
- г) унікальні.

9. Який метод вважається важливим для досягнення учнями характерів?

- а) самостійна робота;
- б) бесіда;
- в) написання твору;
- г) диспут.

10. Назвіть методи, які варто використовувати, щоб учні зробили потрібні узагальнення щодо образу-персонажу.

- а) лекція, «роби, як я»;
- б) самостійна робота, бесіда;
- в) написання конспекту, складання плану;
- г) творче і коментоване читання.

11. Назвіть запропонований Г. Ключеком шлях аналізу епічного твору.

- а) композиційний;
- б) повільне читання;
- в) творче читання;
- г) пообразний.

12. Назвіть види планів за формулюванням:

- а) простий і складний;
- б) переказ епізоду, сюжету, план роздуму, план прологу;
- в) план характеристики персонажу, план історичного екскурсу;
- г) звичайний, цитатний, комбінований.

13. Назвіть запропоновані Є. Пасічником види переказу епічного твору:

- а) складання плану, творче опрацювання матеріалу, усне переказування;
- б) переказ близько до тексту, розповідь-витяг, стислий переказ;
- в) прийом усного малювання, складання кіносценарію, інсценування;
- г) звичайний, цитатний, комбінований.

14. Назвіть етапи підготовчої роботи перед переказуванням тексту.

- а) вибір тексту або фрагменту, складання плану, творче опрацювання матеріалу, усне переказування;
- б) вибір тексту, усне малювання, складання кіносценарію, інсценування;
- в) переказ сюжету, словникова робота, записування тексту;
- г) читання уривку, складання плану, коментоване читання, творче записування.

15. Назвіть роботу учнів, яка обов'язково передбачає процес вивчення епічного твору.

- а) складання плану;
- б) переказування;
- в) самостійна робота учнів;
- г) інсценування.

16. Назвіть основні методи аналізу художнього твору.

- а) художнє читання, коментар, переказ, реферат, художня оповідь, лекція, евристична бесіда, створення проблемної ситуації;
- б) бесіда, переказ, написання твору;
- в) портретна характеристика героя, аналіз епізоду, динаміка подій;
- г) метод галерей, мозковий штурм, метод акваріуму.

17. Який метод варто застосовувати для перевірки як учні прочитали твір?

- а) коментоване читання;
- б) слово вчителя;
- в) навчальна анкета;
- г) конспектування.

18. Назвіть прийом, що використовується з метою посилити увагу учнів до тексту.

- а) коментоване читання;
- б) слово вчителя;
- в) лекція;
- г) розповідь (переказ) близько до тексту.

19. До основних методів аналізу художнього тексту не належить:

- а) художнє читання;
- б) переказ;
- в) самостійна робота;
- г) евристична бесіда.

20. Що має в першу чергу з'ясувати вчитель на уроці вивчення епічних творів?

- а) чи всі учні присутні;
- б) чи всі принесли художні тексти;
- в) чи всі прочитали художній твір;
- г) чи всі зробили домашнє завдання.

21. Скажіть, чому вивчення лірики є складним для розуміння учнями.

- а) бо відображає історію;
- б) має філософський підтекст;
- в) є суб'єктивною;
- г) є об'єктивною.

22. Назвіть завдання вчителя під час вивчення лірики в школі.

- а) розкрити учням емоційний, інтелектуальний, образний і музикальний феномен ліричного твору;
- б) ознайомити учнів з різноманітними жанровими формами, заглибитись у підтекст творів;
- в) звернути увагу на деталі твору, виявити засоби музичності та художності ліричного твору;
- г) проаналізувати найяскравіші епізоди з твору, звернути увагу на мову автора та ліричного героя.

23. Назвіть якому відводиться особливе місце під час вивчення лірики.

- а) диспуту;
- б) виразному читанню;
- в) вивчення строфіки;
- г) графічному зображенню вірша.

24. Назвіть метод розвитку естетичної та емоційної сфери учня.

- а) учень здійснює «прогулянку текстом»;
- б) мовчки читає текст і виписує усі художні засоби;
- в) прослуховує читання вірша актором;
- г) створює мультимедійну презентацію щодо історії написання поезії.

25. Як відбувається проблемний виклад матеріалу при аналізі лірики?

- а) за допомогою створення мультимедійних презентацій;
- б) через створення ілюстрацій до вірша;
- в) через формулювання питань, які стосуються внутрішнього світу особистості;
- г) через формулювання питань, які стосуються глобальних проблем людства.

26. У чому полягає завдання вчителя під час вивчення драматичних творів?

- а) розкрити учням емоційний, інтелектуальний, образний і музичний феномен твору;
- б) допомогти учням сприйняти й осмислити драматичний твір;
- в) ознайомити учнів з різноманітними жанровими формами, заглибитись у підтекст твору;
- г) проаналізувати найяскравіші епізоди з твору, звернути увагу на мову автора та мову героя.

27. Назвіть форми роботи, які варто застосовувати під час вивчення драматургії у школі.

- а) продуктивне навчання;
- б) позакласну роботу;
- в) написання творів;
- г) модульне навчання.

28. Назвіть прийоми, які застосовуються для розвитку творчих здібностей учнів.

- а) читання тексту самостійно мовчки;
- б) читання літературно-критичних статей;
- в) читання за ролями уривків, інсценування;
- г) читання статей підручника, написання творів.

29. Назвіть ефективний прийом вивчення драматичних творів.

- а) факультативні заняття;
- б) читання п'єси вголос за ролями;
- в) показ фрагментів із різних постановок п'єси;
- г) написання анотацій.

30. План аналізу драматичного твору збігається з:

- а) з планом аналізу ліричного твору;
- б) з планом аналізу епічного твору;
- в) навіщо той план;
- г) має свій власний.

31. Назвіть етап вивчення художнього твору, який відсутній під час вивчення фольклорних творів.

- а) розгляд сюжету;
- б) розгляд композиції;
- в) розгляд художніх засобів;
- г) розгляд біографії письменника.

32. Як має читати казку вчитель на уроці?

- а) швидко у повному обсязі;
- б) лише окремі епізоди;
- в) повільно, виразно;
- г) взагалі не повинен читати.

33. Які методичні прийоми не використовуються під час вивчення прислів'їв та приказок?

- а) запис улюблених прислів'їв та приказок;
- б) тлумачення мудрого вислову;
- в) написання сучасної історії, яка завершуватиметься прислів'ям;
- г) інсценізація.

34. Назвіть завдання, яке допоможе пояснити дітям поняття «метафори» у загадках.

- а) інсценізація;
- б) зіставлення творів двох різних авторів;
- в) читання літературознавчих статей;
- г) зіставлення опису певного предмета в науці і в загадці.

35. Назвіть етапи складання учнями загадок.

- а) читання художнього твору, виписування художніх засобів, складання своїх;
- б) вибір предмета зображення, визначення його характерних ознак, вибір форми вислову;
- в) прочитання загадки, написати свої за аналогією;
- г) не даємо жодних завдань, діти складають загадки за аналогією.

36. Які завдання виконують учні під час вивчення народних дум?

- а) поетикальні;
- б) репродуктивні;
- в) дискусійні;
- г) творчі.

37. Як аналізують народні пісні?

- а) як драматичні твори;
- б) як епічні твори;
- в) як ліричні твори;
- г) просто читають.

38. До якої науки потрібно вдаватися під час вивчення дум?

- а) політичної;
- б) психологічної;
- в) історичної;

г) мистецтвознавчої.

39. Назвіть найцікавішу форму роботи з фольклорними творами?

- а) записування учнями фольклорних творів з уст рідних або інших людей;
- б) відвідування краєзнавчого музею;
- в) співання народних пісень на уроці;
- г) прослуховування народних пісень у виконанні вчителя.

40. Під час вивчення казок основна увага зосереджена на:

- а) безпосередньому аналізу казки;
- б) творчому розгляду казки;
- в) читанні казки;
- г) перегляду екранізації казки.